

UCHWAŁA Nr XXI/ 113/12
RADY GMINY Rawa Mazowiecka
z dnia 30 października 2012 r.

w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy Rawa Mazowiecka na lata 2012-2015”

Na podstawie art.18 ust.2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz.1591 z późn. zm., Dz. U. z 2002r.Nr 23, poz.220, Nr 62,poz 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz.1271 i Nr 214 , poz.1806, z 2003r. Nr 80, poz.717 i Nr 162,poz. 1568, z 2004r . Nr 102,poz. 1055 i Nr 116, poz.1203, z 2005r. Nr 172, poz.1457, z 2006r Nr 17,poz.128, poz.128, Nr 181, poz.1337, z 2007r. Nr 48, poz.327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173,poz.1218, z 2008r. Nr 180, poz.1111, Nr 223, poz.1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz.1241, z 2010 r. Nr 28, poz.142 i 146, Nr 40, poz.230, Nr 106, poz.675i z 2011r. Nr 21,poz.113,Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777 ,Nr 149, poz.887,Nr 217, poz. 1281 i z 2012r. poz. 567) oraz art. 1 i art. 2 ust.4 pkt. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r.o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375) i § 4 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 24, poz. 128), **Rada Gminy Rawa Mazowiecka uchwala co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się „Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy Rawa Mazowiecka na lata 2012-2015” w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rawa Mazowiecka.

§ 3. 1. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

2. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej.

**Załącznik do uchwały Nr XXI / 113/12
Rady Gminy Rawa Mazowiecka
z dnia 30 października 2012 r.**

***Gminny Program
Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2012-2015***

Spis treści:

- I. Wprowadzenie. Definicja zjawiska.**
- II. Diagnoza obszaru objętego Programem.**
- III Realizacja Celów Narodowego Programu Ochrony Zdrowia
Psychicznego.**
- IV. Sposób realizacji Programu.**
- V. Sposoby sprawozdawczości.**

I. Wprowadzenie. Definicja zjawiska.

Obecna definicja zdrowia przyjęta przez Światową Organizację Zdrowia jest następująca:

„Zdrowie to nie tylko całkowity brak choroby, czy kalectwa, ale także stan pełnego, fizycznego, umysłowego i społecznego dobrostanu (dobrego samopoczucia).”

Definicja ta jest bardzo ważna i postępową, ponieważ nie poprzestaje na samym negującym ujęciu, że zdrowie jest brakiem choroby, ale bardzo mocno akcentuje, że zdrowie ma w sobie aktywny aspekt, którym jest dobrostan.

Oznacza to, że w kwestiach zdrowia nie mamy jedynie koncentrować się na chorobach i próbach ich zwalczania, ale powinniśmy zwłaszcza koncentrować się na samym zdrowiu na jego wzmacnianiu.

Zdrowie psychiczne jest istotnym elementem zainteresowań zdrowia publicznego. Zaburzenia psychiczne są uznane za przejaw choroby psychicznej. Jest to utrata umiejętności efektywnego reagowania przez organizm człowieka na bodźce generowane przez środowisko zewnętrzne jak i wewnętrzne. To z kolei wpływa na utratę równowagi wewnętrznej i adaptację do jednego bądź drugiego środowiska.

W sytuacji zaburzeń psychicznych dochodzi do nieprawidłowości czynności psychicznych mających przyczynę poza organizmem człowieka - zaburzenia reaktywne lub tkwią w zmianie czynności organizmu - zaburzenia organiczne. Podsumowując: zaburzenia psychiczne to utracona - niekoniecznie bezpowrotnie - równowaga wewnętrzna i adaptacja społeczna.

Czym się wyróżniają choroby psychiczne wśród innych pojawiających się u człowieka? Przede wszystkim sposób w jaki przejawia się choroba psychiczna. Obrazem zaburzeń są zakłócenia w wypowiedziach czy zachowaniu. Prawie zawsze

zamiany w kontakcie z otoczeniem budzą dezaprobatę środowiska, wyobcowanie chorego - to druga cecha chorób psychicznych. Bywa i tak, że zaburzenia psychiczne są bardzo głębokie i całościowe wówczas funkcjonowanie człowieka w społeczeństwie staje się niemożliwe.

Pomimo różnorodności chorób psychicznych można wyróżnić parę cech wspólnych tego typu zaburzeń:

- 1) zamiana w sposobie przeżywania,
- 2) cierpienie,
- 3) utrudnienie lub zerwanie kontaktu z otoczeniem ,
- 4) brak krytycyzmu ,
- 5) zmiany w systemie wartości.

Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2012-2015 dla Gminy Rawa Mazowiecka realizowany jest w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym;
- 2) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych;
- 3) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego;
- 4) Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej;
- 5) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 6) Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 7) Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 8) Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Program ten powiązany jest z Programem Ochrony Zdrowia, Gminnym Programem Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii oraz Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Niektóre działania prowadzone są również w ramach tych programów.

Realizatorzy programu:

Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dokładnie precyzuje kto jest realizatorem w/w. programu:

„§ 4. 1. Podmiotami realizującymi Program są:

- 1) ministrowie właściwi ze względu na cele Programu, a w szczególności Minister Sprawiedliwości, Minister Obrony Narodowej oraz ministrowie właściwi do spraw: zdrowia, oświaty i wychowania, zabezpieczenia społecznego, pracy, nauki i szkolnictwa wyższego, wewnętrznych i administracji publicznej;
- 2) Narodowy Fundusz Zdrowia;
- 3) samorządy województw, powiatów i gmin.

2. W realizacji zadań wynikających z Programu mogą uczestniczyć również organizacje społeczne, stowarzyszenia, fundacje, samorządy zawodowe, kościoły i inne związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, a także inne podmioty, które zakresem swojej działalności obejmują cele i zadania Programu.

3. Podmioty, o których mowa w ust. 1, jeżeli pozwala na to charakter wynikających z Programu zadań, realizują Program we współpracy z podmiotami, o których mowa w ust. 2, z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536).”

Źródła finansowania:

- 1) Narodowego Funduszu Zdrowia – środki przeznaczone są na świadczenia zdrowotne,
- 2) budżetu Gminy Rawa Mazowiecka – środki przeznaczone na zadania z zakresu opieki społecznej, oświaty, realizację programów rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, ochrony zdrowia, współpracy
- 3) środków własnych świadczeniodawców (zakładów opieki zdrowotnej)

Opieka zdrowotna nad osobami z zaburzeniami psychicznymi jest wykonywana w ramach podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej, zwłaszcza psychiatrycznej opieki zdrowotnej – w formie opieki doraźnej, ambulatoryjnej, dziennej, szpitalnej i środowiskowej oraz w domach opieki społecznej.

II. Diagnoza obszaru objętego Programem.

Badanie stanu zdrowia ludności można przeprowadzać posiadając dane na temat liczby populacji i jej struktury wiekowej. Dane uzyskane do analizy dotyczą całego Powiatu Rawskiego.

Na koniec 2010 roku (stan na 31.12.2010) ludność Powiatu Rawskiego liczyła 48.898 osób i zmalała w stosunku do 2009 roku (49.417 osób) o 519 osób.

Na wsiach zamieszkiwało 28.289 osób (w 2008 : 28.497 ; 2009 : 28.674), co stanowi 57,85% ogółu mieszkańców, a w miastach 20.609 osób co stanowi 42,15 % ogółu.

Liczba kobiet wynosiła 24.809, co stanowiło 50,73% ogółu mieszkańców. Kobiet było więcej od mężczyzn o 720 (tj. o 2,92%) których w 2010 roku w Powiecie Rawskim było 23.989 i stanowili oni 49,26% ogółu ludności powiatu. Na 100 mężczyzn przypadały 103 kobiety.

Gmina Rawa Mazowiecka nie jest organem założycielskim dla żadnego zakładu opieki zdrowotnej. Mieszkańcy gminy korzystają ze świadczenia z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień realizowanych w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej tj. w poradniach zdrowia psychicznego i w poradni odwykowej oraz zapobiegania i zwalczania uzależnień mających swoje siedziby na terenie miasta Rawa Mazowiecka. Brak jest placówek leczenia stacjonarnego (oddziałów psychiatrycznych) oraz oddziałów dziennego pobytu.

- 1) Poradnia odwykowa oraz zapobiegania i zwalczania uzależnień
Przychodnia Rejonowo-Specjalistyczna
96-200 Rawa Mazowiecka woj. łódzkie, ul. Niepodległości 8 ,
- 2) Poradnia psychiatryczna
96-200 Rawa Mazowiecka woj. łódzkie, ul. Konstytucji 3-go Maja 9b ,

- 3) Poradnia psychologiczna
96-200 Rawa Mazowiecka woj. łódzkie, ul. Konstytucji 3-go Maja 9b ,
- 4) Poradnia Zdrowia Psychicznego
96-200 Rawa Mazowiecka woj. łódzkie, ul. Kościuszki 1 .

Podstawowym wskaźnikiem stanu zdrowia psychicznego jest rozpowszechnienie zaburzeń psychicznych, rejestrowanych w placówkach psychiatrycznej opieki zdrowotnej, w tym także związanych z nadużywaniem substancji psychoaktywnych - alkoholu, narkotyków i leków.

Z danych przedstawionych w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego wynika, że w ciągu 18 lat, od roku 1990 do 2007, wskaźnik rejestrowanego rozpowszechnienia zaburzeń psychicznych wzrósł o 119 % (z 1629 do 3571 na 100 tys. ludności) w opiece ambulatoryjnej i o 50 % (z 362 do 542 na 100 tys. ludności) w opiece stacjonarnej.

Szczegółowa struktura osób leczących się w Poradniach Zdrowia Psychicznego funkcjonujących na terenie Powiatu Rawskiego w latach 2008-2010 ujęta została w poniższej tabeli. Tabela nie obejmuje zaburzeń psychicznych spowodowanych uzależnieniami.

Wyszczególnienie		Leczeni Ogółem (Chorobowość)	W tym leczeni po raz pierwszy w życiu – zachorowalność	
Ogółem z zaburzeniami psychicznymi	2008	1.741	225	
	2009	2.078	556	
	2010	1.894	447	
Z tego :	mężczyźni	2008	621	90
		2009	749	213
		2010	637	151
	osoby zamieszkałe na wsi	2008	807	125
		2009	1.041	315
		2010	974	267
	opieka czynna	2008	988	128
		2009	1.188	363
		2010	1.001	182

Zasoby:

Skuteczna realizacja tego programu opiera się na współpracy z poniżej wymienionymi:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 2) Gminny Zespół Oświaty Kultury i Sportu,

- 3) publiczne i niepubliczne ZOZ,
- 4) zespoły szkół ogólnokształcących i szkoły podstawowe położone na terenie gminy,
- 5) samorząd gminy,
- 6) organizacje i stowarzyszenia pozarządowe działające na terenie gminy i miasta Rawa Mazowiecka,
- 7) Rawskie Stowarzyszenie Abstynenckie „SZANSA”
- 8) Stowarzyszenie im. Jolanty Fadeckiej
- 9) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 10) Starostwo Powiatowe w Rawie Mazowieckiej,
- 11) Poradnia Psychologiczno-pedagogiczna w Rawie Mazowieckiej
- 12) usługi opiekuńcze realizowane przez PCK,
- 13) Warsztat Terapii Zajęciowej w Rawie Mazowieckiej (WTZ),
- 14) Powiatowy Urząd Pracy.

III Realizacja Celów Narodowego Programu Ochrony Zdrowia.

Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2011-2015 określił cele ogólne i szczegółowe programu przyporządkowane konkretnym podmiotom do realizacji. Samorządy powiatów i gmin wskazane są jako realizatorzy dwóch z nich:

Cel główny 1:

promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym

Cele szczegółowe:

- 1.1. upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu
- 1.2. zapobieganie zaburzeniom psychicznym
- 1.3. zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi
- 1.4. organizacja systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego

Cel główny 2:

zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym

Cele szczegółowe:

- 2.1. upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej
- 2.2. upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego
- 2.3. aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi
- 2.4. skoordynowanie różnych form opieki i pomocy

Na podstawie wskazanych celów wyznaczono priorytety programu:

1. W miarę możliwości aktualizacja informacji o potrzebach i uwarunkowaniach zdrowotnych mieszkańców Gminy Rawa Mazowiecka poprzez zbieranie informacji od podmiotów współrealizujących i współuczestniczących w programie.
2. Propagowanie wiedzy o zdrowiu psychicznym ,promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.
3. Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.
4. Wczesna profilaktyka, wykrywanie i wczesne leczenie zaburzeń psychicznych swoistych dla okresu dzieciństwa i dorastania oraz wczesnych form innych zaburzeń psychicznych i zachowania.
5. Koordynacja zadań związanych z realizacją polityki zdrowotnej Gminy Rawa Mazowiecka w zakresie zdrowia psychicznego.

Cel szczegółowy 1.1

Lp	Nazwa zadania	Realizator	Termin	Wskaźnik
1.	Zakup zestawów materiałów zawierających elementy promocji zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży.	Samorząd Gminny Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Szkoły dla których organem prowadzącym jest Gmina Rawa Mazowiecka	2012-2015	Liczba materiałów i ilość uczniów
2.	Organizowanie w szkołach spotkań z udziałem specjalisty z zakresu zdrowia szerokorozumianego w miarę możliwości psychicznego. Prowadzenie dalszych działań na terenie szkół przez psychologów, pedagogów, wychowawców.	Szkoły Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2012-2015	Liczba spotkań
3.	Podniesienie świadomości środowiska lokalnego na temat promocji zdrowia psychicznego poprzez umieszczenie plakatów oraz ulotek w miejscach ogólnie dostępnych.	Wszystkie podmioty uczestniczące w programie	2012-2015	Liczba materiałów promocyjnych

4.	Szersze uwzględnienie zagadnień związanych z ryzykiem wystąpienia zaburzeń psychicznych u osób nadużywających alkoholu lub z innymi uzależnieniami.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych -organizacje i stowarzyszenia pozarządowe działające w tym obszarze na terenie gminy i miasta Rawa Mazowiecka Rawskie Stowarzyszenie Abstynenckie SZANSA Stowarzyszenie im. Jolanty Fadeckiej	2012-2015	Liczba osób objętych postępowaniem komisji- ilość rozmów z osobami Liczba osób objętych działaniami w stowarzyszeniach
5.	Wdrożenie w programach szkolnych systemowego (całościowego) podejścia do promocji zdrowia psychicznego w szkole, obejmującego kontrolowanie zachowania w klasie, rozwój umiejętności społecznych oraz zapobieganie znęcaniu się nad słabszymi.	Szkoły	2012-2015	Zapisy w programach szkolnych

Cel szczegółowy 1.2

Lp.	Nazwa zadania	Realizator	Termin	Wskaźnik
1.	Kierowanie na badania dzieci oraz młodzież, u których występują zaburzenia zachowania oraz istnieje zagrożenie wystąpienia zaburzeń psychicznych do Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej.	Szkoły	2012-2015	Liczba dzieci
2.	Finansowanie konsultacji lekarskich psychologa i psychiatry /opinie dla potrzeb sądowych/ osób objętych postępowaniem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2012-2015	Liczba opinii
3.	Prowadzenie wczesnej diagnostyki i interwencji w zaburzeniach rozwoju u dzieci w wieku przedszkolnym	punkty i zespoły przedszkolne	2012-2015	Liczba objętych dzieci

4.	Prowadzenie kampanii/zakup materiałów skierowanych na wywołanie postaw zrozumienia i akceptacji dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym realizacja lokalnych projektów informacyjno – edukacyjnych sprzyjających postawom przeciwdziałania dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi.	Samorząd Gminny	2012-2015	Liczba kampanii,
5.	Zachęcanie osób w podeszłym wieku do dalszego aktywnego uczestniczenia społecznego, kulturalnego, ekonomicznego i politycznego w życiu społeczeństwa oraz w procesie podejmowania decyzji, na przykład przez działalność w stowarzyszeniach i nieformalnych grupach.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej -organizacje i stowarzyszenia pozarządowe działające na terenie gminy i miasta Rawa Mazowiecka	2012-2015	Udział w życiu społecznym

Cel szczegółowy 1.3

Lp.	Nazwa zadania	Realizator	Termin	Wskaźnik
1.	Organizacja i współorganizacja imprez o charakterze masowym, dostępnych dla ogółu mieszkańców bądź też adresowanych do konkretnych środowisk.	Wszystkie podmioty uczestniczące w programie	2012-2015	Ilość zorganizowanych imprez
2.	Organizowanie zajęć, które mają na celu ogólne usprawnienie, rozwijanie umiejętności obejmujących czynności życia codziennego, poprawę kondycji psychicznej i fizycznej.	Warsztat Terapii Zajęciowej	2012-2015	Liczba zorganizowanych zajęć
3.	Upowszechnianie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2012-2015	Ilość podjętych działań

Cel szczegółowy 1.4

Lp.	Nazwa zadania	Realizator	Termin	Wskaźnik
1.	wspieranie działań osłonowych pomocy społecznej zapewniające bezpieczeństwo	Zespół Interdyscyplinarny	2012-2015	Liczba osób objętych działaniami

	socjalne ofiarom przemocy domowej			
2.	Rozszerzenie zakresu świadczeń i dostępności do poradnictwa specjalistycznego.	Wszystkie podmioty uczestniczące w programie	2012-2015	
3.	Prowadzenie poradnictwa dla ofiar przemocy	Stowarzyszenie im. Jolanty Fadeckiej	2012-2015	Liczba osób objętych pomocą/ ilość porad

Cel szczegółowy 2.1

Lp	Nazwa zadania	Realizator	Termin	Wskaźnik
1.	Współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej ze służbami opieki psychiatrycznej na terenie powiatu oraz z lekarzami rodzinnymi.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2012-2015	Liczba kontaktów
2.	Zwiększanie dostępności do świadczeń zdrowotnych z zakresu porad psychologicznych i psychiatrycznych.	Świadczeniodawcy zadań NFZ	2012-2015	Liczba świadczeń
3.	Wspieranie samopomocowych inicjatyw pacjentów, ich rodzin i organizacji pozarządowych, służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	Wszystkie podmioty realizujące program	2012-2015	Liczba inicjatyw

Cel szczegółowy 2.2

Lp.	Nazwa zadania	Realizator	Termin	Wskaźnik
1.	Rozszerzenie w miarę możliwości zakresu pomocy udzielanej przez podmioty powołane do pomocy rodzinom i udzielania wsparcia w sytuacjach kryzysowych.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej PCPR w Rawie Mazowieckiej	2012-2015	Wsparcie w sytuacji kryzysowej
2.	Prowadzenie kampanii informacyjnych o dostępnych formach pomocy dla osób w stanach kryzysu psychicznego, w tym działań edukacyjnych.	Wszystkie podmioty realizujące program	2012-2015	Materiały informacyjne

3.	Wspieranie organizacji pozarządowych, które reprezentują grupy zmarginalizowane i zubożałe oraz umożliwiają im wzmacnianie więzi społecznych, większy dostęp do zasobów istniejących w społeczności i lepsze radzenie sobie.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Samorząd Gminy	2012-15	Podjęcie działań wspierających
----	--	--	---------	--------------------------------

Cel szczegółowy 2.3

Lp.	Nazwa zadania	Realizator	Termin	Wskaźnik
1.	Zwiększenie dostępności rehabilitacji zawodowej, organizacja poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób z zaburzeniami psychicznymi .	Powiatowy Urząd Pracy	2012-2015	Liczba osób objętych różnymi formami działań/rok
2.	Współpraca Gminy w zakresie pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Rawie Mazowieckiej; tworzenie warunków dla zwiększenia dostępności różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej oraz rehabilitacji zawodowej, organizacji poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2012-2015	Podjęte działania

Cel szczegółowy 2.4

Lp.	Nazwa zadania	Realizator	Termin	Wskaźnik
1	Powołanie lokalnego zespołu koordynującego w celu oceny realizacji Gminnego Programu Promocji Zdrowia Psychicznego	Wójt Gminy	2012	Dokument powołujący
2.	Realizacja, koordynowanie i monitorowanie Gminnego	Zespół koordynujący/	2012-2015	Spotkanie zespołu

	Programu Promocji Zdrowia Psychicznego.	Wójt Gminy		co najmniej raz do roku
3.	Ujęcie w rocznym programie współpracy z organizacjami pozarządowymi kwestii promocji zdrowego trybu życia i zabezpieczenie środków..	Wójt Gminy	corocznie	Uchwalenie przez Radę Gminy Programu.

Punktem wyjścia do realizacji jakichkolwiek działań skierowanych do mieszkańców gminy jest przedstawienie rzetelnych, jasnych i sformułowanych w dostępny sposób informacji na temat zdrowia psychicznego szeroko rozumianego. W naszym społeczeństwie niekorzystnym zjawiskiem jest powszechnie i niezmiennie wyrażanie i przekonanie, że choroba psychiczna jako wstydliva wymaga ukrywania jej przed innymi ludźmi. Świadczy to, jak silne jest w świadomości społecznej piętno rozpoznania choroby psychicznej, które prowadząc do przemilczania lub ukrywania choroby (albo zaprzeczania jej) może skomplikować los chorych i utrudniać udzielenie im właściwej pomocy we właściwym czasie.

Powszechnie dostrzegana tendencja do ukrywania zawstydzającej choroby psychicznej świadczy o tym, że uruchamia ona proces społecznego napiętnowania (stygmatyzacji) dotkniętej nią osoby. Napiętnowanie sprzyja postrzeganiu cierpień chorego przez pryzmat funkcjonujących w społeczeństwie negatywnych stereotypów opisujących chorobę i osoby chore psychicznie. Procesowi temu mogą też towarzyszyć: społeczne naznaczanie, o czym świadczy(pejoratywny) specyficzny słownik społeczny nazywający w sposób niegodny zarówno same choroby jak i osoby na nie cierpiące, a także tendencja do dystansowania się wobec osób chorujących i nierównego ich traktowania w życiu społecznym. Dystansowanie się wobec osób chorych psychicznie jest jednym z bardziej niekorzystnych następstw napiętnowania, ponieważ uruchamia wiele procesów psychologicznych i społecznych, które marginalizują pozycję chorego, opóźniają i osłabiają możliwości udzielenia mu skutecznej pomocy, a niekiedy utrwalają nieprzystosowanie. Jest to tym bardziej niebezpieczne, że osoby chore często same przejawiają skłonność do wycofywania się, wynikającą z przeżywanych zaburzeń. Obie te tendencje – dystansowanie się otoczenia i własne wycofywanie się – skutecznie spychają osoby chore na margines społeczności.

Ze względu na narastającą liczbę osób z zaburzeniami psychicznymi zależnymi od czynników psychospołecznych, potrzeby w opiece nad zdrowiem psychicznym dzieci i młodzieży są znaczne, w związku z tym na bazie istniejących już form wsparcia należy w miarę możliwości rozbudowywać istniejące zasoby. Uwrażliwić psychologów zatrudnionych w szkołach na problemy związane z wykrywaniem wczesnych zaburzeń psychicznych u dzieci a także zaproponować organizację niektórych spotkań tak, by uświadomić dzieciom czym są choroby i chorzy psychicznie. Na bazie poznania zagadnienia pobudzić akceptację, zrozumienie oraz przeciwdziałać dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi. Często szkoła to pierwsze i jedyne miejsce gdzie udaje się „wyłapać” różnego rodzaju nieprawidłowości u dzieci.

Na dzień dzisiejszy bardzo wiele pozytywnego dzieje się w szkołach, które współpracują z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Rawie Mazowieckiej. Zadaniem Poradni jest udzielanie dzieciom (w wieku od urodzenia) i młodzieży pomocy psychologiczno – pedagogicznej, w tym pomocy logopedycznej oraz z zakresu integracji sensorycznej. Pomoc ta polega na wspomaganiu wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży, profilaktyce uzależnień i innych wychowawczych, terapii zaburzeń rozwojowych i zachowań dysfunkcyjnych, wspomaganiu wychowawczej i edukacyjnej funkcji rodziny oraz szkoły.

Sprawami związanymi z problemami alkoholowymi i profilaktyką w tym zakresie na terenie gminy Rawa Mazowiecka zajmuje się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która współpracuje z poradnią uzależnień i organizacjami pożytku publicznego funkcjonującymi w tym obszarze.

Obecnie, alkoholizm stał się jednym z najpoważniejszych nałogów zarówno ze względu na rozpowszechnienie, jak i konsekwencje. Życie osób nadużywających alkoholu jest poważnie zaburzone we wszystkich sferach: ekonomicznej, społecznej i rodzinnej. Wśród zaburzeń psychicznych alkoholika na plan pierwszy wysuwają się tutaj halucynacje czyli omamy, zresztą nie wzrokowe jak w majaczeniu, lecz słuchowe. Obok tego występują na ogół urojenia prześladowcze. Inną formą ciężkich zaburzeń psychicznych jest paranoja alkoholowa.. Alkoholizm prowadzi do ciężkiego ośpienia umysłowego. Alkohol wywołuje znaczące zaburzenia w funkcjonowaniu psychicznym człowieka: bezsenność, depresję, niepokój, próby samobójcze, zmiany osobowości, amnezję, nadużywanie innych używek i leków.

Według danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej, który obejmuje swoim wsparciem populację osób chorujących psychicznie w roku 2010 było ich 43. Często to właśnie dzięki pomocy i zaangażowaniu pracowników ośrodka osoby te mają możliwość uczestnictwa w życiu społecznym.

„ Zdrowie to pewna całość na którą składa się zdrowie fizyczne i zdrowie psychiczne. Dobrostan fizyczny rozumiany jest jako prawidłowe funkcjonowanie wszystkich narządów i układów organizmu, dobrostan psychiczny natomiast to zdolność do abstrakcyjnego i logicznego myślenia oraz rozpoznawania i wyrażania emocji i uczuć, a także radzenia sobie ze stresem i depresją.”

Na prawidłowe funkcjonowanie mieszkańców gminy korzystny wpływ ma udział w wszelakich imprezach sportowych jak i integracyjnych. Należy starać się organizować takie formy spędzania czasu wolnego w miarę posiadanych środków w budżecie.

Niezdrowy sposób odżywiania, problemy z regularnym w miarę uprawianiem wysiłku fizycznego, rezygnacja z używek, niewłaściwa walka ze stresem i ignorowanie go, to czynniki utrudniające nam ogólne funkcjonowanie. Jeśli zmienilibyśmy swoje nastawienie oraz swoje wszelkie nawyki związane z tymi problemami, moglibyśmy zapewnić naszemu organizmowi ogólnie dobrą kondycję zarówno fizyczną jak i psychiczną.

IV Sposoby realizacji Gminnego Programu i monitoringu.

Do prawidłowej realizacji niniejszego programu niezbędna jest prawidłowa i pełna współpraca z jednostkami wymienionymi w zasobach z szczególnym naciskiem na placówki, instytucje podległe bądź też nadzorowane przez Urząd Gminy Rawa Mazowiecka.

Realizacja programu nastąpi poprzez zlecenie realizacji zadań wybranym podmiotom, nadzór nad realizacją zleconych zadań, tworzenie bazy merytorycznej, organizacyjnej i materialnej niezbędnej do realizacji programu.

Koordinację działań związanych z realizacją niniejszego programu prowadzi zespół koordynujący.

Zadania związane z profilaktyką uzależnień realizowane są na podstawie odrębnych programów

-Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii,

-Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Odnosząc się do sfery ochrony zdrowia psychicznego niniejszy Program jest spójny z odrębnym Gminnym Programem Ochrony Zdrowia w obszarze szeroko rozumianego zdrowia publicznego.

Program ma charakter otwarty, co oznacza, że będzie dostosowywany do pojawiających się potrzeb mieszkańców.

V Sposoby sprawozdawczości Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2012-2015

1. Składanie rocznego sprawozdania do 15 maja następnego roku ministrowi z realizacji Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2012-2015
2. Składanie doraźnych informacji w trakcie roku dla potrzeb Rady Gminy.
3. Doraźna kontrola wydatków na realizację Programu .